

Besturen
doet er toe!

Whitepaper

Besturen doet er toe!

Gelijke kansen in het onderwijs: het einde van
het meritocratisch ideaal?

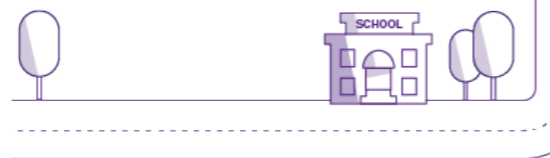
Marc Vermeulen in opdracht van VfPf

Gelijke kansen in het onderwijs: het einde van het meritocratisch ideaal?

Thema 2. Besturen doet er toe!

Onderwijs helpt. Zonder diploma's kom je niet ver. Behaalde diploma's zijn van grote invloed op iemands toekomstige maatschappelijke positie. Bestuurders en docenten worden dagelijks geconfronteerd met de (on)waarheid van sociale (on)gelijkheid en de mogelijkheden en beperkingen van het onderwijs. Hoe kunnen bestuurders (pro-)actief bijdragen aan kansgelijkheid in onderwijs en (dus) in de samenleving?

Het wordt als een teken van beschaving gezien dat je maatschappelijke positie niet afhangt van je geslacht, je migratiegeschiedenis of je geaardheid. We hebben in Nederland (en andere Westerse landen) het idee dat we behoorlijk meritocratisch zijn: je krijgt de plek die je verdient op grond van je merites, je verdiensten, wat je kunt.

Toch is dat maar een deel van het verhaal. De coronacrisis heeft eens te meer duidelijk gemaakt dat er allerlei sociale scheidslijnen een rol spelen, zeker ook in het onderwijs. Bij een ROC in de Randstad bleek 30% van de studenten, bij gebrek aan een laptop of iPad, online deel te nemen via een telefoon.

.....
**"Er zijn serieuze
aanwijzingen dat de
verschillen groter worden."**
.....

Die verschillen manifesteren zich al vroeg in het onderwijsgebouw en worden voor het eerst (pijnlijk) duidelijk bij de overgang van basis- naar voortgezet onderwijs. Dat weten we al lang en toch krijgen we het niet onder de knie. Sterker nog er zijn serieuze aanwijzingen dat de verschillen groter in plaats van kleiner worden.

Wat doet dat met ons idee over de samenleving en wat moeten we daar als scholen mee? In mijn vakgebied (onderwijs sociologie) werd al in 1970 geroepen *'schools cannot compensate for society'* als er veel schulden zijn, als huisvesting ernstig te wensen over laat of als ouders een legertje advocaten en orthopedagogen in kunnen schakelen om hun kroost een zetje naar boven te geven: wat moet je dan als school?

Scholen hebben zich ontwikkeld tot overwegend goed functionerende technische onderwijsplaatsen en zijn bijv. minder maatschappelijk broeinesten van verzet en/of emancipatie. Zouden scholen - en dus ook leraren- activistischer moeten worden om meer aandacht te krijgen voor maatschappelijke ongelijkheden? Is het toeval dat er de laatste jaren steeds minder brede scholengemeenschappen in het VO zijn gekomen? Vroeg selecteren lijkt daarmee omarmd te worden.

Er is een groep ouders (en leerlingen) die zich afkeert van publieke instellingen, die (op z'n Frans) gele hesjes aantrekken. Er is oude theorie (Hirschman, ook begin jaren zeventig) die er op neer komt dat mensen in het geval ze het niet eens zijn met hun behandeling drie posities kunnen kiezen: voice, loyalty of exit. Kijk naar de toeslagenaffaire: als voice niet werkt (niemand luistert naar je, bezwaarprocedures leveren weinig op etc.), exit niet mogelijk is (je kunt naar een andere belastingdienst overstappen omdat die beter met toeslagen omgaan) dan zou dus loyalty overblijven, maar loyaal waaraan eigenlijk? Deze theorie is recentelijk aangevuld met een vierde optie: cynisme, ze zoeken het maar uit, ik naai m'n eigen naad wel. Wat betekent dat voor ouderparticipatie, voor kinderen thuis opdrachten laten maken voor een school die de ouders niet zien zitten? Voor burgerschapsvorming? Is het antwoord van een school: 'we realiseren de kerndoelen toch?' dan adequaat?

Is passend onderwijs het daadwerkelijke antwoord op de uitdagingen van een inclusieve samenleving en positief burgerschap/Nederlanderschap?

Impact op kernlogica onderwijs

Sociale ongelijkheid neemt in Nederland toe en onderwijs slaagt er minder in om dit af te zwakken. Dat zijn grofweg de hoofdconclusies als je recente adviezen van de SER, de Onderwijsraad en het SCP achter elkaar leest. De Humanserie Klasse zet ook nog eens flink de spotlight op dit verschijnsel.

In de moderne samenleving wordt het idee dat de indeling in sociale lagen op basis van afkomst of sekse geschiedt, als achterhaald beschouwd. Samenlevingen zijn gevarieerd en gelaagd en het wordt als een teken van moderne beschaving gezien dat de toegang tot de ongelijke posities slechts het gevolg mag zijn van een verschil in talent en inzet. Alle andere factoren mogen geen rol spelen of moeten teruggedrongen worden. Op die manier ontstaat er een meritocratie: verdienste bepaalt positie (en invloed, inkomen etc.) Onderwijs is waarschijnlijk het belangrijkste instrument dat een samenleving kan inzetten om dit te bereiken. Gelijke kansen in het onderwijs en emancipatie zijn eigenlijk voortdurend thema's in de ontwikkeling van onderwijs in Nederland en daarbuiten.

.....
**"Een groot verborgen
talent schuilt in de
bevolking."**
.....

In Nederland deed vooral de Leidse socioloog Van Heek na de oorlog baanbrekend werk. Hij constateerde in Twente en in Brabant dat er een groot 'verborgen talent' school in de bevolking, dat door middel van onderwijs ontwikkeld zou moeten worden en zo beschikbaar zou komen voor de snel industrialiserende samenleving.

Ondanks veel inspanningen en ongetwijfeld ook vooruitgang die er geboekt is, speelt sociale achtergrond nog steeds een belangrijke rol. Ongeveer 40% van het door jongeren bereikte onderwijsresultaat wordt hieraan toegeschreven.⁷ Er is een voortdurend debat over de vraag of we dit moeten willen accepteren. In onderwijsbeleid manifesteert dit zich o.a. in passend onderwijs, de discussie over schooladviezen en CITO, uitstel van selectie, verlengde brugperiode en (de aard van het) leenstelsel voor hoger onderwijs.

Dat onderwijs er in de arbeidsmarkt toe doet is ruimschoots bekend. Zonder diploma's kom je niet ver. Dat leidt tot een ratrace waarbij je steeds hoger opgeleid moet zijn. Daarbij is er mogelijk sprake van een overproductie van onderwijs. Op dit moment werkt ruim een derde van de afgestudeerden in het hoger onderwijs minstens één niveau lager dan waarvoor ze opgeleid zijn. De mogelijkheden om zonder diploma's een maatschappelijke loopbaan te ontwikkelen zijn nu veel kleiner dan vroeger en overigens ook kleiner dan in andere landen.⁸

⁷ Werfhorst, van de H (red.) (2019). Een kloof van alle tijden. Verschillen tussen lager en hoger opgeleiden in werk, cultuur en politiek. Amsterdam, University Press.

⁸ Nederland heeft veel dienstverlening en bureaucratie en relatief weinig klein ondernemerschap.

Behaalde diploma's blijken echter ook van grote invloed tot toegang tot maatschappelijke posities. Er is bijvoorbeeld sprake van een diplomademocratie⁹: mensen die lager opgeleid zijn nemen amper meer deel aan democratische organen als gemeenteraden, politieke partijen e.d. Dat was vroeger anders: via vakbonden of kerken bijvoorbeeld konden mensen wel degelijk invloed uitoefenen. Op tal van andere levensgebieden blijken diploma's invloed te hebben. Dat varieert van geluk in relaties tot gezondheid¹⁰

Door Vermeulen en Waslander is enige jaren geleden een nieuw denkmodel gepresenteerd om naar sociale ongelijkheid in onderwijs te kijken. Zij onderscheiden drie posities met bijbehorend drie exit-posities. Ten eerste is er een grote groep die behoorlijk goed opgeleid is en op het pluche zit. Zij zijn overwegend gezonder, hebben vaste banen en een eigen huis. Het gaat dan om ongeveer de helft van de bevolking. Eén kleine groep is heel rijk en trekt zich weinig aan van Nederland: zij brengen hun geld en hun kroost naar het buitenland. Onderwijs is voor de groep op het pluche vooral een middel om in de eigen sociale laag te blijven. Het wordt wel een defensive necessity genoemd: het bevordert niet zozeer opwaartse mobiliteit maar voorkomt neerwaartse mobiliteit.

"Onderwijs biedt de weg naar boven en leraren kunnen daar bij helpen."

De tweede groep die Vermeulen en Waslander onderscheiden heeft vaak een migratieachtergrond en lijkt nog het meest op het verborgen talent van Van Heek. Zij hebben onaangeboorde reserves die door middel van onderwijs ontwikkeld kunnen worden. Omdat ze nieuwkomer zijn, belemmeren taalachterstanden en onbekendheid met het onderwijssysteem hun

onderwijsloopbaan. Door extra aandacht kan dit opgelost worden net zoals dit in een vorige generatie gebeurde voor meisjes en kinderen uit arbeidersmilieus. Onderwijs biedt de weg naar boven en leraren kunnen daar zeker bij helpen. Toch is er ook hier een groep die afhaakt. Dat zijn vaak jongeren die wel degelijk hun best gedaan hebben, maar zien dat dit nog steeds weinig oplevert. De werkloosheid onder hoog opgeleide migranten is nog steeds aanzienlijk hoger dan onder niet-migrant met vergelijkbare opleiding. Jongeren met een migratieachtergrond vinden bijvoorbeeld ook moeilijker stages. Voor sommigen stapelen frustraties en onmacht zo hoog op dat ze radicale andere afslagen nemen.

De laatste groep zijn de mensen die in Nederland geboren en getogen zijn en die het niet (meer) redden op de arbeidsmarkt, op de woningmarkt en in het onderwijs. Ze wonen in achterstandswijken of op het platteland en hebben weinig vertrouwen in het Nederlandse onderwijs (en de rest van het publieke systeem). Lage schooladviezen, neerbuigende bejegening en onbegrijpelijk taal van de school en het onderwijssysteem vergt zijn tol. Een fors deel ondergaat dit lijdzaam, neemt geen deel aan verkiezingen of stemt op populistische partijen. Een ander deel verliest zichzelf in uitzichtloze (kleine) criminaliteit en bandeloosheid¹¹.

Er is de laatste jaren een opvallende stroom publicaties die wijzen op de schaduwzijde van de meritocratie en daarmee een fundamentele vraag stellen over de geldigheid van de emancipatieloga van het onderwijs. In een recent artikel (2 juli 2021) in de NRC vraagt socioloog Maarten Schinkel zich af wat er bijvoorbeeld gebeurt als de bovenklasse de meritocriateladder optrekt en opwaartse mobiliteit actief tegenwerkt? Harvard filosoof Michael Sandel spreekt van de tirannie van de meritocratie: iedereen doet alsof alles bereikbaar is maar wat als je aan den lijve steeds ervaart dat dit niet zo is? Slimheid is de norm en domheid je eigen schuld. Kennelijk moet je slim zijn om mee te mogen doen in een samenleving met smart services, smart government, smart houding etc. Naar schatting één op de zes Nederlanders kan met al die 'smart-ies' niet overweg. De Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) vraagt daarom aandacht voor het doe-vermogen (en de beperkingen daarin) van burgers als het gaat om keuzes op het gebied van onderwijs, werk, zorg, huisvesting etc. Iedere burger moet de wet kennen, en de WRR voegt daar aan toe dat burgers de wet ook moeten kunnen. De recente toeslagenaffaire laat zien hoe ingewikkeld het publieke stelsel kan zijn voor burgers en hoe zij hierin verdwalen en verliezen.

⁹ Bovens, M., & Wille, A. (2011). *Diplomademocratie. Over de spanning tussen meritocratie en democratie*. Amsterdam: Bert Bakker.

¹⁰ Mensen met lagere opleidingen overlijden aanzienlijk vroeger en zijn [bovendien daaraan voorafgaand veel langer ziek](#).

¹¹ Tromp, J. & P. Tops (2017) *De achterkant van Nederland* Amsterdam: Balans.

Impact op legitimiteit

De vraag is voor wie onderwijs nu precies wel en niet werkt. Het maatschappelijke verheffingsideaal verschaftte groot draagvlak voor onderwijs in de jaren zestig, zeventig en tachtig. Dat manifesteerde zich o.a. in almaar groeiende budgetten voor onderwijs en in grote belangstelling voor het leraarschap. De vlag hangt er nu vermoedelijk anders bij. In het verlengde van de analyse van Vermeulen en Waslander kunnen we drie posities onderscheiden:

- Voor de groep migranten met kansen geldt onderwijs als een mobiliteitsmachine en leraren zijn daar onderdeel van. Ik merk wel op dat die leraren overwegend wit zijn en daarmee wellicht toch minder als legitiem rolmodel gezien worden.
- Voor de groep op het pluche zijn leraren vooral instrumenteel om de volgende generatie ook weer op het pluche te krijgen. Als dat lukt staat de positie van onderwijs niet ter discussie. Als het niet lukt worden scholen en leraren aangesproken (tot en met rechtszaken aan toe) en worden bypasses georganiseerd via privaatonderwijs.
- Voor de groep die niet op het pluche zit en weinig kansen ziet, wordt onderwijs vooral een (negatieve) sorteermachine. Scholen bieden het mechanisme dat duidelijk maakt dat je er niet bij kunt horen (de ladder wordt er als het ware opgehaald).

Alle eerder genoemde beleidsproducties wekken minstens de suggestie dat op stelsel- en organisatieniveau de belemmeringen wel opgeruimd zijn en iedereen de kans krijgt zich te ontwikkelen. Er ontstaat dan een ingewikkeld vraagstuk¹² over wiens schuld het is dat je loopbaan minder succesvol is. Als het niet aan het stelsel ligt dan moet dus wel aan privéomstandigheden liggen. Kinderen en hun ouders zijn kennelijk niet capabel genoeg of spannen zich niet genoeg in (eigen schuld). Waar in de naoorlogse generaties het niet bereiken van schoolsucces geëxternaliseerd kon worden (klasse, sekse) rest nu slechts óf de geïnternaliseerde variant (het ligt aan mij zelf) of de radicale systeemafwijzing.

Impact op operatie

Voor de schoolpraktijk heeft het voorgaande flinke consequenties. De gedachte dat onderwijs kan rekenen op ruime maatschappelijke steun omdat we allemaal een belang hebben bij emancipatie staat onder druk. Voor een deel (migrant/kans) geldt dit en zie je ook dat ouders bijv. wel degelijk hun kinderen proberen te ondersteunen. Voor een ander deel claimen ouders bescherming van hun sociale positie en die van hun kinderen. Tot en met rechtszaken die aangespannen worden over schooladviezen. En als leraren tot de conclusie komen dat hun kinderen misschien toch niet naar het zelfde onderwijsniveau kunnen als hun ouders worden ze onder druk gezet. En als dat niet werkt wordt er gezocht naar acceptabele frames die vaak orthopedagogisch van aard zijn.¹³ En de groep die definitief van het pluche gestoten is wijst onderwijs af als een wereld waar je niks te winnen hebt.

"Voor leraren in de klas ontstaat er een bijna schizofrene werkelijkheid."

Voor leraren in de klas ontstaat er een bijna schizofrene werkelijkheid. Enerzijds zet maatschappelijke dynamiek opvoedingsverhoudingen onder druk, vaak zonder dat leraren daar ook maar enige invloed op hebben. Anderzijds zien zij het plezier, de inspanningen en de worstelingen van individuele kinderen die hun weg naar volwassenheid zoeken. De logica van het systeem en de logica van de situatie botsen ook hier.

De selectieprocessen manifesteren zich meer naarmate de schoolloopbaan vordert. In het onderwijs aan jonge kinderen lijkt de soep nog niet zo heet gegeten te worden, maar dat is misleidend. In het funderend onderwijs worden de spreekwoordelijke fundamenten gelegd: de taalschat, de houding ten opzichte van leren, het zelfvertrouwen, de perceptie van de eigen maatschappelijke positie. Maatschappelijke

¹² Dahrendorf, R. (2005). *The rise and fall of meritocracy*.

¹³ Pedagogen als De Winter en Van der Ley zien in deze dynamiek één van de verklaringen van allerlei indiceringen voor onderwijsondersteuning (rugzakjes & passend onderwijs). Zie bijv. A.vander Ley (2013). *De pretparkgeneratie* Nijgh en Van Ditmar.

ongelijkheid ontstaat niet (alleen) op de momenten van de grote overgangen naar het vervolgonderwijs. Veeleer wordt op dat moment de rekening opgemaakt van hele series voorafgaande kleinere besluiten (wel of niet leren, wel of niet mee op schoolkamp etc.) die als het waren culminerend in een beeld over een leerling dat bij het schooladvies definitief gemaakt wordt.

Onderwijs dat daadwerkelijk sociale ongelijkheid wil doorbreken moet niet meer van hetzelfde willen toevoegen, dat vergroot namelijk alleen maar de onderlinge competitie in het systeem¹⁴. Socioloog Ilias El Hadioui pleit voor ingrijpende aanpassingen en andere keuzes. Zo zouden bijvoorbeeld de best opgeleide leraren op de scholen voor kinderen met grote achterstanden moeten werken.¹⁵

Aan tafel met....

Onder leiding van Brenda Steinmetz (regiocoördinator VfPf) gingen op maandag 20 september 2021 Rich van den Berg (Voormalig directeur Samenwerkingsverband Passend Onderwijs), Gaby van den Biggelaar (Directeur Leergeld Nederland), Dennis van den Berg (Adviseur onderwijs Andersson Elffers Felix) en Marc Vermeulen (hoogleraar onderwijssociologie TIAS School for Business and Society|Tilburg University, inhoudelijke voorbereiding) in gesprek over kansen (on-)gelijkheid en de rol van scholen. Onderstaand een beknopte weergave van dit gesprek.

Uitgangspunt bij alle deelnemers aan het gesprek is dat alle talenten van kinderen er toe doen en dat we kinderen met die talenten via de school welkom heten in de samenleving.

We stellen ook vast dat leraren en scholen hun best doen om kinderen kansen te bieden. Het is zeker niet hun intentie om kinderen uit te sluiten. Maar toch gebeurt dat wel. Daarvoor worden diverse mechanismen genoemd.

Allerlei kleine selectiemechanismen en gebrek aan bewustzijn daarover maken dat voor sommige leerlingen de school een onherkenbare en onveilige omgeving genoemd wordt. Als kinderen thuis opdrachten moeten uitvoeren, maar er zijn geen knutselmaterialen dan staan die kinderen letterlijk met lege handen. Iets bijdragen aan het cadeau voor de jarige juf of meester is niet voor alle kinderen mogelijk en net zo min is er geld voor een uitstapje. Het kringgesprek na het weekend kan voor kinderen heel onveilig zijn als zij niet naar een leuke attractie geweest zijn. Dit gebeurt allemaal onbewust maar maakt het voor kinderen die uit gezinnen komen met bijvoorbeeld geldzorgen, hoogst ongemakkelijk. Er werd op gewezen dat de huidige woningcrisis dit versterkt: als je beroerd woont ondermijnt dat je zelfbewustzijn en dat wrekt zich op scholen.

..... "De druk op diploma's in combinatie met de mal van het gemiddelde."

Het tweede mechanisme dat genoemd wordt is de druk op diploma's in combinatie met -wat aan tafel genoemd werd- 'de mal van het gemiddelde'. Voor de gemiddelde leerling is het behalen van een diploma de norm en zijn de routes helder. Maar kinderen zijn niet 'gemiddeld'. In de samenleving is er een enorme druk om diploma's te laten zien. De prijs die je betaalt als je geen diploma hebt wordt steeds hoger. Er wordt gesproken over laag en hoog en dat zie je terug in beloning, vaste banen, wel of geen woning etc. Tegelijkertijd is de waardering voor praktische vaardigheden steeds verder verdwenen en ook dat sluit mensen uit.

Kinderen die minder in die mal passen, die (nog) niet goed zijn in de gebruikte taal worden te eenzijdig beoordeeld en lopen het risico om in het speciaal onderwijs terecht te komen. Een groot deel van de talenten die ze hebben wordt niet gezien. Omdat scholen ook beoordeeld worden op het bereikte onderwijsresultaat via gestandaardiseerde toetsen, wordt dit proces nog verder versterkt.

Als vierde factor wordt genoemd de te beperkte diversiteit van het lerarenteam. Voor leerlingen is het zien van rolmodellen heel belangrijk. Leraren zijn overwegend witte middenklasse vertegenwoordigers die met de beste bedoelingen aan het werk zijn maar toch niet heel herkenbaar zijn voor een forse groep kinderen.

Onderwijs is een grootschalige operatie die werkt langs de lijnen van structuren en systemen. Dat kan ook amper anders, gelet op de schaalgrootte. Maar waar wel een aanknopingspunt zit -en daar kunnen bestuurders een belangrijke rol spelen- is bij de ruimte die leraren krijgen of nemen om toch naar individuele talenten van kinderen te kijken. Dat geldt overigens ook voor kinderen die (cognitief) juist heel begaafd zijn, die worden vaak ook te weinig gezien en zeker als ze uit gezinnen komen waarin weinig steun mogelijk is.

Het onderwijssysteem heeft ook nog een andere schaduwkant: het wekt de suggestie van toegankelijkheid, van eerlijkheid en van objectiviteit. Dat valt in de praktijk toch vaak tegen en dan wordt de schuld van het niet realiseren van de norm (het diploma) bij de individuele leerling gelegd. Het systeem was immers neutraal en toegankelijk. Tegelijkertijd is het ook goed dat bijvoorbeeld schooladviezen niet alleen maar afhangen van de indrukken van de eigen leerkracht, enige objectivering helpt. Op het moment dat dit vertaald wordt in een afrekencultuur op basis van toetsresultaten, vliegt het echter uit de bocht. Kinderen zijn dan vaak de verliezende partij, ze moeten al vroeg (school-)keuzes maken, vaak met nog maar een beperkt beeld van hun eigen talenten.

Dat knelt extra bij leerlingen waart de thuissituatie onder druk staat. Als er slechte huisvesting is, spanningen in relaties bestaan of gebrek aan geld is dan komen kinderen echt in de knel. We hebben uitgebreid stilgestaan bij het effect van geldzorgen¹⁶ en de stress die dit voor kinderen oplevert. Ook hier kunnen besturen een rol spelen door in hun scholen aandacht te besteden aan deze zorgen, leraren zich bewust te laten worden van wat er speelt in die gezinnen en hen te ondersteunen bij een goede aanpak. Dat is hoe dan ook belangrijk, leraren staan het dichtst bij de leerling en het is voor hen vaak pijnlijk om te merken dat ze ondanks de beste bedoelingen er toch niet in slagen ongelijkheid in kansen terug te dringen. Ze moeten zich bewust zijn van hun eigen frames en ook tegen de stroom in werken in een schoolsysteem dat helaas nog steeds voor de nodige ongelijkheid zorgt.

Webinar terugkijken?

Wilt u het volledige webinar 'Gelijke kansen in het onderwijs: het einde van het meritocratisch ideaal?' terugzien?

Kijk [Besturen doet er toe, thema 2 hier terug](#).

¹⁴ Vergelijk de [discussie over de NPO middelen](#), die komen ook terecht bij kinderen die geen extra achterstanden opgelopen hebben. De competitie loopt helaas ook via het lerarentekort. De vrees bestaat dat populairdere scholen formatie 'wegkopen bij moeilijke scholen'.

¹⁵ [Interview Ilias El Hadioui](#).

¹⁶ Zie de [Handreiking omgaan met armoede op scholen](#).

Meer informatie of een keer sparren?

Onze regioteams staan voor u klaar!
Kijk op vfpf.nl/regioteams voor de contactgegevens.

Over VfPf

Het Vervangingsfonds/Participatiefonds (VfPf) adviseert en ondersteunt alle scholen in het primair onderwijs in hun ambities en ontwikkeling tot toekomstbestendige en professionele organisaties.

Wij geloven in duurzame oplossingen en bieden altijd maatwerk, afgestemd op regionale behoeftes. Waar nodig vangt VfPf de financiële gevolgen van verzuim en werkloosheid op. Meer weten? Kijk op vfpf.nl.

Over Besturen doet er toe!

VfPf vindt het belangrijk dat bestuurders met elkaar en met anderen van gedachten kunnen wisselen en ideeën kunnen delen. Daarom gaan we tijdens deze webinars met mensen van binnen maar ook van buiten het onderwijs in gesprek over actuele en toekomstige ontwikkelingen en strategische vraagstukken in de onderwijssector.

Besturen
doet er toe!

 Vervangingsfonds
Participatiefonds

Deze whitepaper is een uitgave
van het VfPf, januari 2022

